

Nr 390.

Av herr **Kyling**, *angående arvodet till vissa lärare vid fortsättnings- och ersättningsskolorna.*

Å s. 2—3 i Bilaga till 1945 års statsverksproposition, Utgifter å riksstaten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor, behandlar chefen för finansdepartementet frågan om uppräknig av arvodet åt viss personal, som innehar mera stadigvarande anställning.

Bland de arvodestjänster, där höjt arvode icke föreslagits, äro vissa tjänster vid fortsättningsskolan. Det förekommer nämligen i viss omfattning, att dessa tjänster uppehållas av lärare, som ha denna anställning såsom sin enda sysselsättning, och som sålunda kunna jämföras med den av finansministern i ovan åberopade yttrande omnämnda personalen.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 december 1932 (nr 587) utgå arvodena för undervisningstimme i fortsättningsskolan med minst 2 kronor 50 öre och för undervisningstimme i ersättningsskola med minst 1 krona 50 öre, varjämte arvodet för undervisning i ämnet arbetskunskap skall utgå med minst 3 kronor för undervisningstimme. Genom beslut av 1944 års riksdag (riksdagens skrivelse 1944: 182) höjdes arvodet för undervisning i fortsättningsskola i manlig eller kvinnlig slöjd från 1 krona 75 öre till 2 kronor 25 öre (Kungl. Maj:ts kungörelse den 12 maj 1944, nr 224). Arvodet för undervisning i hushållsgöromål reglerades provisoriskt genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 12 maj 1944 (nr 225), varigenom villkoren för lärare i detta ämne förbättrades.

Arvodena för undervisning i allmänna ämnen och i arbetskunskap i fortsättningsskolan samt i ämnet slöjd i ersättningsskolan ha gällt sedan år 1918 och ha icke vid något tillfälle blivit föremål för justeringar. För att belysa det oskäligt låga arvodet i fortsättningsskolan må följande siffror anföras. Full tjänstgöring i fortsättningsskolan under ett läsår, omfattande 1 080 timmar, arvoderas med $1\,080 \cdot 2:50$ kronor = 2 700 kronor. En extra lärare i folkskolan med full tjänstgöring i skoldistrikt med $36\frac{4}{7}$ veckors årlig lästid (256 dagar) ortsgrupp A, erhåller för denna tjänstgöring 3 439:80 kronor jämte 31 % rörligt tillägg och kristillägg, tillsammans 4 506 kronor. En lärare i fortsättningsskolan erhåller sålunda en väsentligt lägre inkomst per år än den lägsta förekommande lönen för full tjänstgöring i folkskolan.

Utredningen om arvodena för lärare i fortsättnings- och ersättningsskolorna är hänskjuten till 1941 års lärarlönesakkunniga, som emellertid måste avvakta 1940 års skolutrednings förslag om dessa skolformers framtida organisation, innan de sakkunniga verkställa denna utredning. Det är således troligt att ännu avsevärd tid kommer att förflyta, innan arvodena vid dessa skolor komma att definitivt justeras, varför jag anser det ofrånkomligt med en omedelbar provisorisk höjning av nämnda arvoden.

I årets statsverksproposition, åttonde huvudtiteln, s. 338, har Kungl. Maj:t föreslagit höjning av det nu utgående statsbidraget till arvode åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor och särskilda slöjdsbetyg från 1 krona 55 öre till 2 kronor för undervisningstimme. Vad som här anföres såsom motivering för höjning av slöjdarvodet gäller även för höjning av arvodet i fortsättnings- och ersättningsbetygen. Dock kunna icke de angivna grunderna för arvodeshöjningen i slöjd tillämpas på arvoden i fortsättningsbetyget, eftersom dyrtids- och kristillägg aldrig utgått å sistnämnda arvoden. Vid avvägningen av mitt förslag nedan till arvodesbelopp för undervisningstimme har jag i stället utgått från samma procentuella höjning, som förekommit i ovan nämnda, av 1944 års riksdag beslutade höjning av arvodet för undervisning i manlig eller kvinnlig slöjd i fortsättningsbetyget från 1 krona 75 öre till 2 kronor 25 öre för undervisningstimme, varvid jag avrundat beloppen till närmaste 25-tal ören. Jag anser nämligen att denna höjning är den minsta, som rimligtvis kan företagas. Den motsvarar icke penningvärdets fall utan utgör endast en ringa kompensation för detta.

På grund av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att arvodet till sådan lärare vid fortsättnings- och ersättningsbetygen, som icke under sin anställning vid dessa skolformer uppbär avlöning från annan statlig eller kommunal tjänst, skall utgöra för undervisningstimme i fortsättningsbetyget minst 3 kronor 25 öre och för undervisningstimme i ersättningsbetyget minst 2 kronor, dock att arvodet för undervisningstimme i manlig eller kvinnlig slöjd skall utgöra för undervisningstimme i ersättningsbetyget minst 1 krona 50 öre ävensom att för undervisning i ämnet arbetskunskap, i den mån undervisning i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål ej ingår däri, till lärare, som förklarats därtill berättigad, arvodet skall utgå med minst 3 kronor 75 öre för undervisningstimme.

Stockholm den 23 januari 1945.

Folke Kyling.